

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951 október 31. szerda.

Á R A 4 L E J

VIII. ÉVFOLYAM, 256. SZAM.

Több mint 562 millió irták alá a Békepaktum megkötését követelő felhívást

PRAGA. — (Agerpres). A TASS közli:

Oktober 29-én a Béke Világtanácsának titkársága közleményt adott ki, amelyben a Béke Világtanácsa Felhívásának aláírásáért folyó kampány eddigi eredményeivel foglalkozik. A közlemény megállapítja, hogy ezideig 562.083.383-an irták alá a békepaktum megkötését követelő felhívást.

A lenini-sztálini Komszomol a világ ifjúságának példaképe

Megalakulásának harmincadik évfordulóját ünnepli a világ békeharcos ifjúságának előosztága, a dicsőséges lenini-sztálini Komszomol. Ezen a napon az egész világ haladó ifjúsága csodálattal, a szeretet és ragaszkodással melegevel fordul a hős ifjúság felé, amely a nagy Bolsevik Párt zászlója alatt edződött meg, vívta és vívja a harcot a népek békéjéért, boldogságáért. Ez a nap, a Komszomol-szervezet megalakulásának ünnepnapja újabb erőt, bátorságot ad a világ haladó szellemű ifjúságának a békéért folyó, a halálgyáros imperialisták elleni harcban.

A Komszomol ifjúsági szervezet a nagy Októberi Szocialista Forradalom tüzeben született. A fiatal szovjet államnak a kizsákmányolás, a megalkuvók elleni küzdelmében, amikor még magasán lángolt, a szocialista forradalom tüze. A munkásosztály nagy vezéreinek, Lenin és Sztálin atyai gondoskodásából 1918 október 29-én alakult meg a forradalmi ifjak legjobbjából, az egységes szervezet, a Kommunista Ifjúsági Szövetség, amely 33 éven keresztül bebizonyította, hogy becsülettel teljesíti feladatait, a nagy Bolsevik Párt méltó segítőtje a szovjet ifjúság kommunista nevelésében, a békeharcban.

A Kommunista Ifjúsági Szövetség első, alakuló gyűlésén a határtalan lelkesedés és áldozatkészség szellemében ígerte meg a Bolsevik Pártnak, a szovjet hatalomnak, hogy az ifjak minden erejükkel, tudásukkal harcolnak a dolgozó nép vívmányainak védelméért, a szocialista haza felépítéséért. E vállalásukat becsülettel teljesítették a komszomolisták. A Komszomol-szervezet hívatásához méltóan, az ifjak tízezreit mozgósította a fiatal szocialista haza ellenségeinek legyőzésére. A forradalom végleges győzelméért vívott harcban a munkások és dolgozó parasztok között számos ifju tünt ki a haza iránti szeretetben és önfeláldozásban. Hőstetteikkel dicsőséget szereztek a Bolsevik Párt által vezetett szervezetnek, az egész szovjet népnek, amikor a külföldi beavatkozók elleni harcban a hazaszeretet és az önfeláldozás örökkévaló példáit irták a Szovjetunió történetének könyvébe.

A polgárháború győzelmes befejezése után a Párt, Lenin és Sztálin új feladatok teljesítésére szólította a szovjet ifjúságot. Felendült a békés alkotó munka, egyetlen énitőtelenné vált az egész ország. A Komszomolra az a feladat várt, hogy az ifjúságot a szovjet hatalom iránti hűség, Lenin és Sztálin iránti forró szeretetre, a proletár nemzetköziség szellemében nevelje. Ezenkívül a szocialista haza építéséért vívott harcban a Komszomol-tagok és az egész ifjúság nagy feladat előtt állt. Minden erejükkel, minden alkotó készségükkel a tanulás és az építés felé fordultak. A Távolkeleten, az öserdők helyén felépült Komszomol város a szovjet ifjúság hősiességét igazolja. A magnitogorszki kohászati kombinát, a sztálinvári traktorüzem építése ugyancsak a forradalmi szovjet ifjúság nevéhez fűződik.

A komszomolisták a mezőgazdaság szocialista átalakításáért folyó harcban is élénjárak. Több mint 5000 kolhoz megszervezésében vettek részt, kemény harcot folytatva a kulákok mesterkedései ellen. A Komszomol-szervezet 20.000 könyvelőt, sokezer traktoristát és brigádvezetőt küldött a kolhozok és szovhozok felvirágoztatására, a boldog élet megteremtésére.

A haza iránti határtalan szeretet, a proletár nemzetköziség szellemében nevelt szovjet ifjúság a Nagy Honvédő Háború idején is derekasan megállta helyét. Mikor a hitleri fasiszták támadása veszélyeztette a szovjet nép vívmányait és szabadságát, a komszomolisták százai, nemzetiségre való tekintet nélkül a Bolsevik Párt zászlaja alatt sorakoztak harcra, hogy a sztálini hadsereg katonáiként megvédjék hazájukat. Elszántan harcoltak az ország vívmányainak, szabadságuk megvédéséért, a fasiszták által elnyomott népek felszabadításáért. Világszerte ismeretesek az olyan hős komszomolisták nevei, mint Matrosov, Zója, Oleg Kosevoj, Ljuba Sevkova és sokan mások. Több, mint 8000 komszomolista hősiességével nyerte el a Szovjetunió Hőse, legmagasabb hadi kitüntetését.

A háború után a Komszomol-tagok soraiból kerülnek ki a legjobb sztahanovisták. A munka minden területén új hősök emelkednek ki, akik a szocialista haza felvirágoztatásában, a kommunizmus nagy építkezéseiben újabb dicsőséget szereznek a Komszomol-szervezetnek.

A nép ügyéért való odaadás példáját mutatják a komszomolisták a békéért folyó harcban is. A legutóbbi berlini Ifjúsági Világtalálkozón a Komszomol küldöttek bebizonyították, hogy a szovjet ifjúság az egész világ békéjéért vívott harc élespontjában foglal helyet. Tanujelét adták annak, hogy a lenini-sztálini Komszomol-tagok a békétábor harcos katonái s önzetlenül harcolnak a népek szabadságáért, békéjéért.

Hazánk dolgozó ifjúsága forró szeretettel gondol a forradalmi Komszomol-szervezetre. E dicsőséggel övezett szervezetnek példáját országunkban is új sztahanovisták, elmunkások kerülnék ki az IMSZ-tagok soraiból, akik bátor harcosai hazánkban a szocializmus építésének, a népek békéje megvédésének. A Komszomol tapasztalatait értékes segítséget jelentenek IMSZ-szervezetünknek a tanulásban, az ifjúság kommunista nevelésében. Az IMSZ a Komszomol példáján a szocialista hazafiság, a proletár nemzetköziség szellemében neveli a dolgozó ifjúságot s arra tanítja, hogy minél szélesebb körben alkalmazza a komszomolisták nagyszerű munkamódszereit.

Az IMSZ-szervezet tagjai a Komszomol megalakulásának 33. évfordulójára alkalomával békeharcos üdvözlőlevelet küldtek a szovjet ifjúságnak. Gazdag tapasztalataiból példát vesznek és elszántan küzdenek szeretett hazánk felvirágoztatásáért, a békéért.

November 7. tiszteletére

Tizenkét százalékkal csökkentették a gépjavitásokkal járó holtidőt

A Román-Szovjet Barátság Hónapjának üzemünkben is fellendült az élenjáró szovjet munkamódszerek alkalmazásának mozgalma. A Nina Nazarova-féle szovjet gépgondozási módszer már szinte az egész üzemre kiterjedt. A kolozsvári „Unirea” fémáruháznál eddig 221 munkás és technikus irt alá gépgondozási szerződést, akik közül 12-en 2 évre, 60-an 1 évre és a többiek pedig egy-egy félfévre kötötték.

A szovjet munkamódszer alkalmazásának hatása a dolgozók minden-

napi munkájában jelentkezik. Hogy csak egyetlen példát említsünk: a gépműhelyben azóta példás tisztaság van.

A gépműhely tisztasága és a gépek csillogása mögött gyakorlati eredményeket találunk. A gépek élettartamának meghosszabbításával elértük azt, hogy eddig 12 százalékkal csökkentették a gépek javításával járó holtidőt. Ez nagyrészt abból adódik, hogy a munkások az előfor-

duló kisebb gépjavitásokat maguk végzik el.

A szovjet munkamódszer segítségével ebben az évben sok százezer lejt kitevő gépjavitási költséget takarított meg. Eppen ezért most a Román-Szovjet Barátság Hónapjában még fokozottabb hálával gondolunk a szovjet dolgozóakra, akik önzetlenül és szeretettel bocsátják rendelkezésünkre kitünően bevált módszereiket.

Zöld János, technikus

HATVAN ZSILVÖLGYI BANYASZ FEJEZTE BE EDDIG ÉVI TERVELŐIRÁNYZATÁT

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 34. évfordulója köszöntésére egyre fokozódik a szocialista verseny a zsilvölgyi bányászok között. Az élmunkások és technikusok állandó segítségét nyújtanak a gyengébb munkacsoportoknak, hogy elérjék és túljelentsék a normát. Ugyanakkor az élespontok egyre kimagaslóbb munkagyőzelmeket érnek el.

Az utóbbi napokban újabb 15 bányászcsoporthoz fejezte be egész évi normáját és kezdett 1952-re fejteni. Ezt elsősorban a szovjet sztahanovista munkamódszerek alkalmazásával érték el. Szilágyi János pétrillai bányász csoportja például a Zsurávjov-Pokrovskij-módszert alkalmazva acélfalás fejtésben dolgozik. Aninoszán Borodí Péter csoportja Iván Golovin sztahanovista módszerét vezette be.

A „Sovromcarbuné” vállalat zsilvölgyi kitermelésén ezidáig összesen 60 bányászcsoporthoz teljesítette egész évi normáját. Ezek az élespontok már öt éves tervünk második esztendőjére termelnek.

1952-RE TERMEL A DÉSI CEMENTGYÁR

A November 7. tiszteletére folyó szocialista munkaversenyekben a dési cementgyári dolgozói célul tűzték ki, hogy határidő előtt teljesítsék az évi tervelőirányzatot. Október huszonegyediké ünnepnap volt számukra. Ezen a napon fejezték be értékben az évi tervet s ettől a naptól kezdve 1952-re termelnek. A győzelem kivívásában a vállalat dolgozóit nagymértékben segítették a szovjet sztahanovisták előrehaladott munkamódszerei. Nina Nazarova módszerét követve, 6 gépet szocialista gondozásba vettek s ezáltal jelentősen meghosszabbították a két javítás közötti időt.

A versenyekben kitűnt Bara Ioan málnos csoportja — átlagban 12 százalékkal haladták túl a normát. Balázs Sándor málnos csoportja a normát rendszeresen 8 százalékkal haladta túl. Cosoa Ernest a Kötéár-féle szovjet módszerrel sajátította el szakmáját és November 7. tiszteletére már 40 százalékkal termel normán felül.

A Mojszejev-táncgyűttes Kolozsváron

Kedden délelőtt 11 órakor Kolozsvárra érkezett a Szovjetunió állami népi táncgyűttese Igor Mojszejev, Sztálin-díjas művész, az OSzSzk népművésze vezetésével. A kiváló táncgyűttes tagjait az állomáson Kolozsvár nagyszámú dolgozója fogadta virágcsokrokkal, meleg szeretet-

tel. Kolozsvár dolgozói nevében Radu Gheorghe elvtárs, a tartományi néptanács titkára üdvözölte a szovjet művészeket. Az üdvözlést az együttes egyik tagja köszönte meg.

A Román-Szovjet Barátság Hónapjának ünnepi rendezvényei során a Mojszejev-együttes kedden este a

Nemzeti Színházban vendégszerepelt hatalmas sikerrel. Műsorukat szerdán este megismétlik. Kolozsvár közönsége részéről páratlan érdeklődés nyilvánul meg e nem mindennapi vendégszereplés iránt, amely városunk művészeti életének kimagasló eseménye.

Paniton is élénjárnak a párttagok

PANIT. — (Levelezőnkől.) A paniti dolgozó földművesek a mezőgazdasági munkák során igyekeznek teljesíteni feladataikat. Az idén minden mezőgazdasági kampányban élénjárak. Az őszi terménybegyűjtést és a vetést is idejében elvégzik. Mindenképp tervszerűen dolgoztak. A paniti dolgozó parasztok November 7. tiszteletére vállalták, hogy minden munkát határidőre elvégznek. A munka megszervezésében és ellenőrzésében Varga István néptanácsi képviselő

tüntette ki magát. Mind a vetést, mind a terménybegyűjtést a párttagok végezték el elsőnek s ezzel példát mutattak az ösztönöztek a többi dolgozó földműves is. Szorgalmukért dicsőretek érdemelnék Fekete Ferenc és Vajda P. József dolgozó földművesek, akik segítséget adtak azoknak a szegényparasztoknak, akik rászorultak.

Hazafias kötelességüket is becsülettel teljesítik a panitaiak. Már a burgonya-beszolgáltatást is 99 százalékkal teljesítették. A városi dolgozók

jobb ellátásának biztosításáért pedig nagymennyiségű zöldséget értékesítettek a szövetkezet utján. Így az utóbbi hónap alatt 4 vagon hagymát, 8 vagon káposztát és nagymennyiségű más zöldséget vásárolt fel a szövetkezet a paniti dolgozó földművesektől. Ezenkívül felesleges gabonájukat is a szövetkezetben értékesítik. Október elseje óta több mint 600 kiló búzát gyűjtött be csereárként a szövetkezet.

Kiss István, MNSZ-aktivista

Szovjet Zenei Hetet rendez a RNK rádiója

November 1. és 7. között Népköztársaságunk rádióállomásain a „Szovjet Zene Hetét” tartják, amelynek során naponta hangversenyeket közvetítenek. A műsorok anyagát a Szovjet Rádió bizottsága küldte, a RNK minisztertanácsa mellett működő rádióbizottsággal kötött együttműködési egyezmény alapján. A hangversenyországok alkalmával szovjet zeneszerzők kimagasló alkotásait közvetítik. Változatos zenei műfajok, valamint a Szövetséges Köztársaságok népi alkotásai, kerülnek sorra ezalkalmakkal.

A Szovjet Zene Hete megnyitó hangversenyét csütörtökön, november 1-én délután 3 óra 55 perckor közvetítik a Bukarest 1. leadón. Ez a hangverseny Janisz Ivanov lett zeneszerző VI. szimfóniáját foglalja magában. A mű, amelyet az 1949. évi Sztálin-díjjal tüntettek ki, hazánkban első ízben kerül bemutatásra a Szovjet Zene Hetén. Janisz Ivanov VI. szimfóniája plasztikus zenei képekben tükrözi a lett nép harcos életét.

Első része a sötét múltat, azokat az időköt eleveníti fel, amikor a lett paraszt a feudalizmus lánczaiban sanyalódott. A szimfónia öbbsi tételi realista eszközökkel tükrözi a nemzeti felszabadulásért folytatott harcot, amely a népek az elnyomók feletti áratott győzelmével éri el csúcspontját. Janisz Ivanov a lett nép által épített új életnek szentelt szimfóniáját. Az egész művet átszövi hazája gazdag népdalköltészetének, a lett énekeknek és táncnak a jelezettségére.

A szerzeményt előadó zenekart Wagner, a lett Szocialista Szovjet Köztársaság érdemes művésze vezényli.

A Szovjet Zene Hetének második napján, pénteken, november másodikán este háromnegyed 7 órakor Lew Knipper és Nyikolaj Mjaskov-

szkij szerzeményeit közvetítik. Knipper előadásra kerülő „kolhoz-dalok” szivtje egyike a szerző legújabb alkotásainak. Dinamizmusával tünik ki, ami az újabb népdalok eleminek felhasználásából fakad. E szerzemény a kolhozparasztság virágzó életéből ihletett egyik legsikerültebb zenei alkotás. A zenekart a szerző vezényli. Mjaskovszkij, Rimszkij-Korszakov és Leadov tanítványa nagy művészetben ragyogóan fonódik össze az orosz klasszikus hagyomány a szocialista realizmus módszerétől vezérelt szovjet zenei iskola új vonásaival. Mjaskovszkij négyszer nyert Sztálin-díjat. Az előadásra kerülő 21-ik szimfóniát a szerzőnek hazája szépsége iránti szeretete sugallta. A művet a szovjet emberök örömteli, optimista szemlélete, férfias erje hatja át. A művet a Szovjetunió Állami Zenekar adja elő, Ivanov vezényletével. A további műsor ismertetőit visszatérünk.

Állandóan javulnak a szovjet dolgozók életfeltételei

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS-iroda jelenti, hogy Moszkvában október 27-én véget értek a Szovjetunió közegészségügyi alkalmazottai szakszervezete központi vezetősége teljes ülésének munkálatai. Szmirnov elvtárs, a Szovjetunió egészségügyi minisztere

jelentést tartott az orvosi szolgálat megjavításáról. A szakszervezet Központi vezetőségének elnöke Ilina, a szakszervezet munkáját vázolta, amely arra irányul, hogy a dolgozók a legjobb orvosi és gyógyszerellátásban részesüljenek. A szónokok adatokat idéztek, amelyek bizonyították a

szovjet dolgozók munka- és életfeltételeinek állandó javulását. A közegészségügyre több mint 20 milliárd rubelt költenek évente. Az orvosi szolgálat megjavítására széles hálózatot építettek ki, poliklinikákat, kórházakat és éjszakai szanatóriumokat létesítettek.

MÉRGESGÁZOKAT HASZNÁLNAK

AZ AMERIKAIKAIK KOREÁBAN

FENJAN. — (Agerpres.) Az Új Kína hírgyűnökség jelenti, hogy az amerikalak az utóbbi időben ismét mérgesgázokat használnak a koreai hadszíntéren.

Október 4-én repülő- és tüzérségi támogatással két amerikai zászlóalj támadást intézett a 312/8. számú magaslát ellen Csolvontól nyugatra. A néphadsereg egységei az ellenség 10 támadását visszaverték. Az ellenség ekkor messzehordó ágyúkkal lötte a néphadsereg állásait, a lövedékek mérgesgázokkal voltak töltve. A lövedékek felrobbanásuk után színes füstöt terjesztettek nagy mennyiségben, melynek kénzsga volt.

Félórával később egy másik ellenséges század indított támadást a néphadsereg állásai ellen. A néphadsereg egységei az ellenség előbbi csélekedetén mélységesen felháborodva, fokozott gyűlölettel fogadták az újabb támadást és ellentámadásba indultak. A néphadsereg egységei számos ellenséges katonát öltek meg.

A KOREAI HADIHELYZET

FENJAN. — (Agerpres.) A TASS-iroda közli: A koreai néphadsereg főparancsnoksága jelenti október 29-én, hogy a néphadsereg egységei a kínai önkéntesekkel szoros együttműködésben az arcvonal minden szakaszán sikerrel visszaverik az ellenséges támadásokat.

A keleti arcvonalon, Janbutól északra, a néphadsereg egységei visszaverték a II. amerikai és a III. lisszinmanista hadosztályok hét támadását.

A néphadsereg egységei október 28-án a nyugati parton Mezsutól délre, 3 ellenséges hajót süllyesztettek el, négy másikat súlyosan megrongáltak. Ezek a hajók megkísérelték, hogy csapatokat szállítsanak a partra. 103 ellenséges katonának és tisztnek sikerült partra szállnia. A néphadsereg egységei valamennyiüket foglyul ejtették.

A néphadsereg légvédelmi ütegei és a vadászok 5 ellenséges gépet lőttek le, amelyek Hvanzsü, Sarivon, Wonszan és Tokwon városok lakóit gépfegyverezték.

Az egyiptomi kormány jegyzéke az angol kormányhoz

PARIZS. — (Agerpres.) A TASS-iroda közli, hogy a France Presse jelentése szerint az egyiptomi külügyminisztérium jegyzéket nyújtott át az angol nagykövetségnek, amelyben a kormány nevében tiltakozik a Suez-csatorna környékén elkövetett újabb provokációk ellen. Az angolok október 19. és 26.

között a suez-i csatorna környékén újabb provokáció sorozatokat hajtottak végre.

Az angol nagykövetségnek átnyújtott másik jegyzékében az egyiptomi kormány hivatalosan tudomására hozza az angol kormánynak, hogy felmondja az 1936-ban létrejött

angol-egyiptomi egyezményt és az 1899-ben megkötött, Szudánra vonatkozó szerződést. A jegyzékből kiderül, hogy az egyiptomi angol nagykövet újabb megbízó levelet akar bemutatni Faruk királynál, mert Faruknak új címe van, mégpedig Egyiptom és Szudán királya.

AZ EGYIPTOMI KORMÁNY

1936-os angol-egyiptomi szerződés mellett felmondja az 1899-ben, Szudánra vonatkozólag kötött egyezményt is. Az egyiptomi és a szudáni nép hatalmas tömegtüntetéseken követeli, hogy az angol csapatokat éppúgy vonják ki Szudánból, mint Egyiptomból.

Szudán a Nilus-völgy déli részén fekszik. Északról Egyiptom, Keletről a Vörös-tenger, Eritrea és Abessínia, délről Uganda angol gyarmat, nyugatról Belga-Kongó és Francia. Egyenlítői Afrika határolja. Szudán területe 2,46 millió négyzetkilométer, azaz tízszer akkora, mint Nagy-Britannia és Észak-Írország együtt. Ez az óriási területen mindössze 7 és félmillió ember él. Szudán északi részén csapadéktalan, nagykiterjedésű sivatagok, délebbre sátyeppék húzódnak. A központi területen kedvező az időjárás és rendkívül gazdagon fűszert, kukoricát és kölestermel. Dél-Szudánban nagy síkságok és erdőségek váltakoznak egymással. Szudán északon arabok, Khartum vidékén nubiaiak délebbre négerék lakják.

Szudán csakugy, mint Egyiptom, sok évszázadon át idegen uralom alatt volt. 1820-ban Mohammed Ali, egyiptomi uralkodó Szudán Egyiptomhoz csatolta. Az ezt követő időszakban Szudán is bizonyos gazdasági fejlődésen ment keresztül. Az angol gyarmatosítók az 1880-as években Egyiptommal együtt Szudán is meg akarták kaparni. A szudáni törzsek fegyveres felkelése azonban arra kényszerítette a gyarmatosítókat, hogy véres fejjel vonuljanak vissza. Miután az Egyiptom feletti uralmat megszilárdították és az olaszok, franciák, belgák, afrikai térségi hatalmuk során szintén ki akarták terjesztani befolyásukat Szudánra is, az angolok most már nagy katonai erővel léptek fel és 1898-ban meghódították ezt az országot. A hadjárat költségeit az egyiptomi kincstárból fedezték és mindössze 800.000 font költséggel sikerült megszerezniük egyik legnagyobb hasznát hajtó gyarmatukat. Az 1899-ben megkötött angol-egyiptomi szerződés értelmében Szudán „condominium” lett, vagyis Egyiptom és Anglia „közös uralma” alá került. Valójában azonban Szudán mind a mai napig az angolok kénye-kedvére kiszolgáltított gyarmat. Szudánra az egyipto-

SZUDÁN

mi törvények nem vonatkoznak, minden hatalom az angol főkormányzó kezében van, akit ugyan formálisan az egyiptomi király „nevez ki”, de leváltani csak az angolok beleegyezésével lehet. A főkormányzó csak az angoloktól kaphat utasítást, az egyiptomi kormánnyal a kairói angol nagyköveten keresztül érintkeznek, teljes katonai és polgári fennhatósággal rendelkezik.

A SZUDÁNI NÉP évtizedek óta harcol az angol gyarmatosítók ellen. Egymást követték az országban a tömegsztrájkok, a felkelések — az angol imperialisták azonban minden eddigi megmozdulást vérből fojtották. A második világháború után, a fokozódó gyarmati válság, az egyiptomi és szudáni nép növekvő imperialistaellenes harca láttán az angolok, mint más országokban, itt is a közvélemény becsapására új mesterkedésekhez folyamodtak. Napvilágra hozták az úgynevezett „szudánizálási” tervet, vagyis azt ígérték, hogy olyan kormányzati szerveket teremtenek, amelyek majd fokozatosan megvonják az ország „önkormányzatát”. 1948-ban „választásokat” írtak ki, ennek eredményeként megalakult a törvényhozó gyűlés és a végrehajtó tanács. De ez a „választás” valójában püszkos mesterkedés volt a tömegek és a világ becsapására. A „törvényhozó gyűlés” 63 tagjából csak tizet választhattak a városok, a többi az angolok aszoldjában álló törzsből küldték. A végrehajtó tanács tagjai csak fele angol. S mindennek tetjébe — nehogy ez a papírmás-gyűlésezet bármi olyat tehessen, ami nincs a megszállok irányára — minden döntést az angol főkormányzó beleegyezésével, vagy elutasításától lettek függővé.

PELDATLAN NYOMOR, évszázados elmaradottság, emberellenes kihasználás — ezt hozta az angol uralom a szudáni népre. A lakosság túlnyomó többsége látszólag vakulási a földet turja, ugyanolyan kezdetleges eszközökkel, mint őseik. Termésük oroszlanrészt a törzsek vezetői és az adók rabolják el. A lakosság nagy része még ma is olyan nomád körülmények között él, mint az európai népek évezredekkel ezelőtt. A Nilus környéke megfelelő bőségszerű nagyszára termést biztosíthatna — ugyanakkor túrd-évre tömegek hal-

nak éhen. A szudáni arany, s a világ egyik legfinomabb gyapotfajtája, a gummi, s az ország növényi olaj exportja: mind a City bankárait és monopolistái gazdagítja. Az angolok csak a második világháború alatt 186.000 szarvasmarhát és több mint félmillió juhot raboltak el Szudánból. 1950-ben Anglia 18 millió font értékű szudáni nyersgyapotot importált. Ezért ragaszkodnak az angol imperialisták annyira a Szudán feletti uralomhoz. Emellett Szudán — épp az Egyiptom feletti ellenőrzés szempontjából — „stratégiai” jelentősége van. Az egyiptomi mezőgazdaság nyári öntözését biztosító Nilus asiliprendszer szudáni területen épült s annak elszársa kiszámíthatatlan bajokat hozhat Egyiptomra.

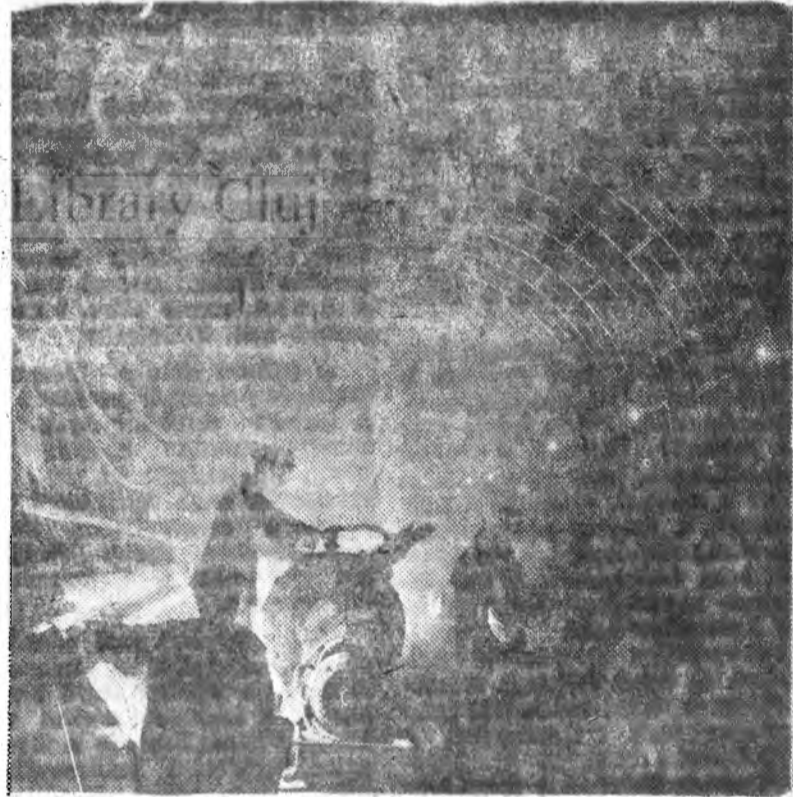
A SZUDÁNI NÉP az egyiptomi néppel vállelve harcol az imperialista bilincsek szétörésért. Ennek a harcnak a vezető ereje — noha száma az iparosodást gátló angol politika következtében csekély — a szudáni munkásosztály. Mintegy száz ezer a szudáni munkások száma. Még kisebb száma — az értelmiség — a nemzeti burzsoázia. A — főleg arab — nemzeti burzsoázia egy jelentős részét tömöríti az Asigga-párt, amely bojkottálta az úgynevezett „törvényhozói választásokat”, követeli az angol csapatok kivonását és Szudán Egyiptomhoz csatolását. Ugyanez a követelése az unionista pártnak. Az angol uralom szudáni támogatói jelenleg a „teljes függetlenség” (értsd: függetlenség Egyiptomtól éppúgy, mint Angliától) hangsúlyos jelszavával próbálják becsapni a tömegeket és feuntartani a brit uralmat. De a szudáni nép látja, hogy ez a jelszó jelenleg az imperialista politika ülczésára szolgál, s hogy ez a demagógia csak a megretent és fűhöz-fához kapkodó brit imperializmus mesterkedése.

Jelenleg Szudánban az angolok minden kísérlet ellenére az egész nép, minden hazafi imperialistaellenes egységfrontba tömörülve küzd a gyarmatosító ellen. A szudáni nép tudja, hogy függetlenségét csak a szomszédos népekkel együtt, közös harcban vívhatja ki. Az árny hej, az Asigga-párt vezetője helyesen állapította meg: „Megkezdődött a szabadságharc az angolok ellen. A szudánlakó állatneve fognak harcolni az egyiptomiakkal az angolok kizűréséért a Nilus völgyéből.”

Épül a kommunizmus a Szovjetunióban

Régez 12 órát dolgoztak az emberek a sötét, füstös Putyilov-gyárban, ma a legkorszerűbb felszereléssel, a legegészségesebb körülmények között gyártják a gépeket a kommunizmus építkezéséhez.

Egy kész részlege annak az alagútának, amelyet az egyik hatalmas vízerőműnél építenek, amelyen keresztül rövidesen víz folyik a sátyeppé óriási kiterjedésű földjeinek öntözésére.

Paradise

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS-iroda jelenti, hogy Visinszkij szovjet külügyminiszter fogadta Anglia új rendkívüli követét, azzal kapcsolatban, hogy a követnek nem sokára be kell mutatnia megbízó levelét a Szovjetunió Legfőbb Tanácsa Elnökségének.

PARIZS. — (Agerpres.) TASS-jelentés közli, hogy Bordeauxban 6000 fémipari munkás 2 órás sztrájkot tartott október 22-én, amelynek keretében követelték a bér-megállapító vegyes bizottság összeállítását, a fizetések növelését.

GENF. — (Agerpres.) A Telepress hírgyűnökség közli, hogy négy svájci postatisztviselőt bíróság elé állítottak, mert résztvettek a béke-mozgalomban.

ATHÉN. — (Agerpres.) Ambateiosz görög képviselő, akit a monarcho-fasiszták börtönben tartanak, 10 napja éhségsztrájkban van. Állapota

súlyos. A kormány elhatározta, hogy az éhségsztrájkban lévő politikai foglyokat vidéki börtönökben helyezze el.

TIRANA. — (Agerpres.) Az RTA hírgyűnökség közli, hogy Tiránában ítéletet hirdettek a kémbanda tagjai fölött. A büntetések 7-től 20 évig változnak.

MONTEVIDEO. — (Agerpres.) Az „Impresa Popular” című brazil újság jelenti, hogy a gyermekeket ségélyező nemzetközi alap által az Egyesült Államokból juttatott tejkonzervek sok gyermeknek megmérgezték, másoknál súlyos betegségeket okoztak.

NEW-YORK. — (Agerpres.) TASS-közlemény számol be arról, hogy egyre nagyobb méreteket ölt a newyorki kikötőmunkások sztrájkja. A kikötő forgalma teljesen megbénult. A sztrájkolók béremelést követelnek.

NEW-YORK. — (Agerpres.) Az United Press jelenti, hogy Acheson Egyiptomnak felajánlotta az amerikai Egyesült Államok közvetítő szerepét az angol-egyiptomi konfliktus rendezéséhez.

KOLLEKTIV GAZDASÁGAINK ÉLETÉBŐL

Testvéri együttélésben dolgoznak az ördöngösfüzesi román- és magyar kollektivisták

Szamosújvár-rajon majd minden falujában ismerik az ördöngösfüzesi „Petőfi Sándor” kollektív gazdaság páratlan eredményeit. A román- és magyar kollektivisták megmutatták, hogy Pártunk vezetésével egyetértésben, közös erővel, szorgalmas munkával, jó eredményeket lehet elérni. A tavaszi vetési előkészületekkel kapcsolatos versenyben elsősk voltak. Ekkor elnyerték munkájuk elismerésül a rajoni néptanács vándor versenyzásdíját. Azóta az ördöngösfüzesi román- és magyar kollektivisták a munka mennyiségi és minőségi eredményeiben nem előztek meg Szamosújvár-rajonban senki. A tavaszi vetési előkészületek óta a vörös versenyzású az ördöngösfüzesi kollektív gazdaságban van. Büszkék a versenyzásúra, amely eredményeik jelképe, mert számukra a munka már becsületbeli ügyvé, a békehárc magasztos ügyvé vált.

Az ördöngösfüzesi kollektivistákat a nyáron nagy megtiszteltetés érte. A hazánkban járt szovjet mezőgazdasági küldöttség ellátogatott hozzájuk is. A szovjet küldöttség látogatása óta még nagyobb lelkesedéssel dolgoznak a kollektivisták. A vetési terv alapján 5 hektáron termeltek burgonyát. A terület nem nagy, de a terméseredmény kitűnő. Az egyéni parasztok földjein a cserebogar-pajor a burgonya nagy részét tönkretette. A kollektív gazdaság földjén, ahol traktorral szántották, a kártékony rovarok elpusztultak. A gondos növényápolási munkával 5 hektáron 6 vagon burgonyát termeltek. A burgonya ázásakor

valósággal égett a munka a kollektivisták kezei alatt. 112 kollektívista versenyzett. Ennek eredményeként 2 nap alatt ki-szedték a 6 vagon burgonyát. A burgonyaszedés egyéni versenyt Daruka Zsigmond és leánya nyerte meg. Egy nap alatt 26 mázsa burgonyát ástak. Kétten 6 munkanapegységnyi többlet teljesítettek naponta.

A burgonyaszedés után az előre elkészített munkaterv szerint azonnal meg kellett kezdeniük a kukorica begyűjtését is. A kollektivisták ezt a munkát is halaszthatatlannak tekintették, annál is inkább, mert a szovjet küldöttség tanácsait megszívlelve, be akarják vezetni a Szovjetunióban kiválóan bevált füves vetésgörgőt. Eszerint a jövő évi kenyér magját a kapásnövények helyére kell vetniük. Egyik közgyűlésükön megszervezték a brigádokat, a csoportokat és megjelölték a feladatokat. Másnap reggel még alig virradt, a harmatcseppek még fagyosan csillogtak a hűvös réten, amikor a kollektivisták megkezdtek a munkát a kukoricaföldön. Egyszerre körülfogták a 38 hektáros dőlt. Munkamegosztással dolgoztak. A csoport egy része a kukoricát törte, a másik a szarát vágta, harmadik szarát kötöztte, a másik a letört kukoricát hordta szekerre. A munka gyorsan ment. Pár óra múlva már a brigádok után elindultak a traktorok, megkezdtek a szántást. Serényen dolgoztak valamennyien. A Bagoméri Sándor csoportjában a 60 éves Kelemen Alexandruné is az élenjárók sorában serénykedett. A Pál Sándor csoportjában Plosca Julianna, Farcas Mária, Osorhean Mária, Daruka Ilona, Pál Margit és Daruka Margit versenyeztek. A második csoportban Papp Andrásné, Osorhean Alexandrunával ketten egy kézre dolgoztak. Egyik csövet tört, a másik szarát vágott. Meg akarták előzni egymást, de egyik sem maradt szegényben. Egész nyáron közösen dolgoztak. Együtt arattak. Együtt mérték fel az elvégzett munkát s úgy osztották el a munkanapokat.

portjában Plosca Julianna, Farcas Mária, Osorhean Mária, Daruka Ilona, Pál Margit és Daruka Margit versenyeztek. A második csoportban Papp Andrásné, Osorhean Alexandrunával ketten egy kézre dolgoztak. Egyik csövet tört, a másik szarát vágott. Meg akarták előzni egymást, de egyik sem maradt szegényben. Egész nyáron közösen dolgoztak. Együtt arattak. Együtt mérték fel az elvégzett munkát s úgy osztották el a munkanapokat.

Az ördöngösfüzesi kollektivisták az idén osztottak először előleget. Ezúttal ne beszéljünk munkanapokban és kilóban az eredményekről. Elég annyi is, hogy az 52 kollektív-tag közül 12 család akar új házat építeni. Sokan közülük már felépítették volna, de első volt a közös munka, mert tudják azt, hogy ebben rejlik jólétük, boldog jövőjük. A megalakulás óta a közös vagyonuk is sokat gyarapodott. Hat tehén helyett már 12 ökörük, 4 lovak és egy csikójuk van. Vettek 10 anyacskót, 7 vaskét, egy vetőgöpet, egy 8 lóerős motort, szecska-vágót, a kertészetbe vízipumpát és sok más apró szerszámot. Ezek az első év munkájának gyümölcsei. Kezdeti eredmények. Az ördöngösfüzesi kollektivisták azonban tudják azt, hogy Pártunk vezetésével még nagyobb győzelmeket aratnak a szocializmus építésért folyó harcban. Ezért az ördöngösfüzesi kollektív gazdaságban összefogtak a becsülettel dolgozók. Románok-magyarok, kéz a kézben, vállvetve, szívvel-lelkel dolgoznak békés, bőséges életük megteremtéséért.

Igy nyílt meg az orosz nyelv tanfolyam a „Victoria” konfekciós üzemben

Délután 5 óra. A „Victoria” konfekciós üzem 1. számú munkatérjében elült a gépek zaja. Munkás csoportok tartanak a kapu felé, de a teremben még mindig sokan sürgölődnek. Rendeznek, díszítenek. Rövidesen kulturteremmé alakul át a munkahely. Itt, a gépek és munkaeszközök között, egy csoport lelkes dolgozó Lenin és Sztálin nyelvtanulmányozni. Most éppen a megnyitóra készülnek.

Kint is várakoznak néhányan üldögelnek a padon, beszélgetnek. Amikor a kapun belép az orosz tanár, az ARLUS kiküldöttjeivel együtt, fogják padjaikat és beülnek ők is az átalakult munkaterembe.

A beállott csendet harsány hang tör meg: „Éljen a Román-Szovjet Barátság”. Zúgó taps válaszol rá, majd az ARLUS-elnöke emelkedik szó-lásra. — A termelés semilyen területén nem lehet jó szakember az — mondja — aki nem

kíséri figyelemmel a szovjet irodalmat, a szovjet technika és tudomány megvalósításait. Már pedig ezt leginkább az eredeti szovjet művekből lehet megtanulni.

Ezután az előadó beszél. És megindulnak a hozzászólások. Lengyel Zoltán az üzem pártalapszervezete segítségét igéri. Egy lelkes arcú, élfélek tekintetű munkás, Dávid Mózes, megköszöni az ARLUS-nak, hogy lehetővé tette számára az orosz nyelv tanulását. — A háború idején — mondja — orosz foglyokkal együtt voltam bezárva Németországban. Már akkor szerettem volna elbeszélgetni velük és igen sajnáltam, hogy nem tudtam oroszul. Most meginkább meg akarom tanulni az orosz nyelvet. Rajta is leszek minden erőmmel, hogy ez sikerüljön.

Egyre többen nekilátoznak. Fogadalmak, versenykihívások hangzunk el. Bogdán Tivadár Pájer Imrét hívta versenyre, a tanulás és a pontos óralátogatás szempontjából. —

Annak öröme, hogy oroszul fogok tanulni, napi normámat 2 százalékkal emelem, — igéri Zilahy Árpád. Ezenkívül tanulási versenyre hívja Király Jenőt és Czédula Györgyöt.

A hátsó padokból Horovics Jenő áll fel — Szükségem érzem, hogy eredetiben olvassam a nagy szovjet műveket — jelenti ki. — Igérem, hogy óráról-órára lelkiismeretesen készülök majd.

Véget nem érnek a fogadalmak. A megnyitó ünnepség lezajlott már, de sokan még mindig a teremben tartózkodnak. Tanakodnak, hogy mit lehetne még tenni. Arról egyezkednek, milyen módszerekkel érhetnék el, hogy ne csak 35-en, de legalább kétszer annyian jelenjenek meg az első órán. S ez a lelkesedés bizást arra enged következtetni, hogy a „Victoria” konfekciós üzemben sok munkás érzi szívtügyének az orosz nyelv elsajátítását, a világ békehárcának élén haladó nép nyelvének megtanulását.

T. K.

Nélkülözhetetlen, újfajta gyógyszerek

készülnek a kolozsvári 3. számú gyógyszerárugyárban

KOLOZSVÁR. — (Levelezőnk től.) A kolozsvári 3. számú gyógyszerárugyárban dolgozó, 45 tagú Csutklh-minőségi brigád tagjai a jobb munkaszervezés következtében és figyelmesebb munkájukkal elérték azt, hogy ebben a hónapban 3.36 százalékkal csökkentették a selejtet a flólk gyártásánál. A minőségi brigád előrehaladását ebben a versenyszakaszban bizonyítja az, hogy míg most 3.36 százalékkal sikerült csökkenteni a selejtet, az év első felében, januártól augusztus elsejéig — mindössze 1.3 százalékos csökkentést értek el. Pédájukra a 3. számú gyógyszerárugyárban még egy minőségi brigád alakult, melynek tagjai

hasonló eredményeket értek el a gyógyszerárugyár készítésénél.

A szovjet munkamódszerek szélesebbkörű alkalmazása érdekében az üzem dolgozó munkakollektívákat alakítottak. A kollektívában a gyógyszerárugyár igazgatója, technikusok és munkások vesznek részt. Szervező munkájuk eredményeként a gyógyszerárugyárban újabb három szovjet munkamódszert alkalmaznak, így Koválov, Vorosin és Nina Nazarova módszereit.

A vállalat dolgozóinak eltökélt szándékuk az is, hogy minél többfajta gyógyszert készítsenek a November 7-i verseny-

szakaszban. Az utóbbi hetekben két új gyógyszer készítésén kísérleteznek. A fővárosi gyógyszerkémi kutatóintézetrel történt tapasztalatcseréjük folytán most először készítenek urombrál és glutámin savat. A glutámin-savat szellemi megerőltetések esetén és általában az agyrendellenességeknek; az urombrál pedig a veseröntgenfelvételnél nélkülözhetetlen gyógyszerek. Az új gyógyszer előállításával foglalkozó munkakollektívát vezetője, Gánczl Ferenc dr., igéretet tett arra, hogy november 7-ig jelentős mennyiséget már forgalomba is hoznak belőle.

Gheorghe Isacu.

Szovjet művészeti tapasztalatok a kolozsvári Állami Magyar Színház munkájában

A Román-Szovjet ünnepi hetek különös immel töltik el a színházak művészeit és dolgozóit. Ilyenkor ugyanis a lapok közlései, a szovjet filmek fokozottabb látogatása és a szovjet vendégek, közöttük az ide látogató művészek által közvetlen kapcsolatot is tudnak teremteni a színházművészet élenjáró mestereivel, a szovjet művészekkel és kritikusokkal.

A szovjet színház a világ legelőre haladottabb színháza és a szovjet színjátszás — a szocialista realista színjátszás —, a színház történetében a csúcspontot, a legmagasabbrendű realizmust jelenti. Ezért van az, hogy ma színházunk művészi vezetői, rendezői és színészei legfőbb feladatuknak a szovjet színház tapasztalatainak az elsajátítását tartják. Elsajátítva a szovjet színház alkotási módszerét, rendkívüli erővel tudjuk gazdagítani saját színjátszásunkat és világos, érthető, eszmeileg helyesen értelmezett és magasrendű művészi eszközökkel megoldott előadásokkal tudjuk teljesíteni a Román Munkáspárt által reánk bízott feladatot, a szocialista építés korszaka színházának a megteremtését s a tömeg kulturális színvonalának emelését.

A kolozsvári Állami Magyar Színház művészi kollektívája óriási fejlődésen ment keresztül az utóbbi három évben. Szovjet szindarabokat kezdünk játszani közvetlenül a fel szabadulás után. Nem ismertük azonban a szovjet színház alkotása útját, nem tudtuk, miben áll a szocialista realizmus és Sztaniszlavszkij módszere, tele voltunk a polgári színjátszás rothadt maradványaival is — annak kritikai realista hagyományai mellett — s így rendezünk és színészeink szovjet darabokat játszottak — a polgári színjátszás stílusában. Hol áll az 1945- és 1946-ban játszott „Viharos alkonyat” (Rachmanov), „Ejjeli menedékhely” (Gorkij) és „Az anya” (Gorkij) előadása, a „Páncélvonás” (Ivanov), vagy a „Vasszá Selezonová” (Gorkij) előadásától Vagy milyen halványan tűnnek ma már az eszmei mondanivaló helyes értelmezésére törekvő első előadások, mint „Az orosz kérdés” (Szi-monov), vagy „A béke szigete” (Petrov) — ha összehasonlítjuk a „Második arcvonás mögött” (Sobko) vagy az „Üzenet az élőknek” (Bor-jakovszkij) előadásaival. Shakespeare és Molière milyen üresen csengtek és mennyire tartalmatlan volt akkori előadásainkban. De mondhatni ugyanazt a „Rómeó és Júlia” vagy „A nők iskolája” előadásairól. S hova jutottak színészeink a „Gyár ostroma” (Nagy István) proletkultus-naturalista előadásától a „Bányászok” (Caviodogliu)-on keresztül egészen a „Meditáció menyasszony” (Sütő-Hajdu) színpadi megalkotásáig.

Amikor a Román-Szovjet Barátság Hónapja alkalmával ezek a megálapítások felvetődnek és a sajtó hátsójára kíváncsok — akkor ezt attól a vágytól fűtte tesszük, hogy tudatosítsuk mindannyiunkban — művészeinkben, kritikusokban, közönségben: mindez csak a szovjet

művészet példájának a követésén, a szocialista realizmus alkotási módszerének az elsajátításán alapszik. Nincs és nem lehet haladó szocialista művészet, nincs igazi emberábrázolás, nincs alkotás a szovjet színházművészet ismerete nélkül.

E téren felbecsülhetetlen értékű közvetlen segítséget jelent számunkra a Szovjetunió művészi élete képviselőinek látogatása városunkban. Tavaly Markov elvtársól, az egyik legkiválóbb szovjet színháztudományi szakembertől és kritikusától tanultunk sokat. Az idén a nagy szovjet filmművész, Cserkasov látogató el hozzánk s több alkalommal a legkiválóbb modorban oktatta művészeinket, rendezőinket és általában színházi szakembereinket a művészi ábrázolás elvi és gyakorlati kérdéseiről, az igazi művész feltevéseiről és munkamódszeréről. Ez a találkozás nemcsak felejtethetetlen élményt jelentett a résztvevők számára, hanem a megbeszélések kézzelfogható javulást kell hozni színházaink további munkájában.

Rendkívül fontossággal bír a színház életében a Sztaniszlavszkij-kör, amely valósággal laboratóriumává kezd válni a színészi alkotásnak. Itt a darabok eszmei mondanivalójának, a központi cselekmény, a szövegek mögötti alkotó értelmezés, a lélekzés, az izomlazítás, a színpadi fegyelem és mindenekezt Sztálin elvtárs nyelvtudományi tanulmányainak a színjátszás zettei kapcsolatai kérdéseit tárgyaljuk meg, mindig különös tekintettel a mi színházunk feladataira.

Sztaniszlavszkij írásainak a tanulmányozása, a Sztaniszlavszkij hagyaték körüli vita figyelemmel kísérése s az az erőfeszítés, hogy a Sztaniszlavszkij-módszert egysítségű a kolozsvári magyarnyelvű színház multbeli haladó hagyományával és sajátos színjátszó stílusával — ez teszi lehetővé, hogy mind magasabbrendű feladatokat tűzzünk magunk elé. Szocialista realista alkotási módszerünk, marxista-leninista felkészültségünk s a szovjet színház tapasztalatainak az elsajátítása körül mérlegre ezután minden új bemutató előadásunk alkalmával és a bemutatott darabok továbbfejlesztésével. Ebben az évadban először a dícsőséges Októberi Forradalom emlékére emlékművel, November 7-én művészi kollektívánknak Gorkij: „Ellenségek” című forradalmi szindarabjának bemutatásával kell bebizonyítani, mit, mennyit és hogyan tanultak Sztaniszlavszkijtól és a szovjet színház más nagy alkotóművészeitől. S az évad további részében egy évi kemény és alkotó munkával kell bebizonyítani, hogy a szovjet színház tapasztalatainak és nemzeti nyelvű színjátszásunk haladó hagyományainak gyümölcsözöttetére méltóvá tesz majd színházunk 160 éves ünnepségein, a „Bánk bán” immár helyesen Katona József haladó szellemének megfelelően — értelmezett darabjának a bemutatására.

Jordáky Lajos.

a kolozsvári Állami Magyar Színház irodalmi titkára

Befejezte évi tervelőirányzatát a dési fűrészipari szövetkezet

DES. — (Levelezőnk től.) Október 21-én lelkes hangulatban ünnepelték meg tervelőirányzatuk időelőtti teljesítését a dési fűrészipari szövetkezet tagjai.

Az értekezleten elnökünk, Kocsis Mihály örömmel jelentette, hogy október 20-án befejezték egész évi tervelőirányzatukat. Majd további szorgalmas munkára buzdított. Arra kérte a résztvevőket, hogy a kezdeti eredményeknél ne álljanak meg.

— A jövőben különösen a szövetkezet tagok politikai és szakmai képzésére, valamint a kultur. és sport. munkára kell nagyobb gondot fordítani — mondotta.

A továbbiakban Kocsis Mihály keményen bírálta a vezetőségi tagokat — és egyben a szövetkezet minden tagját — azért, hogy a politikai és szakmai nevelés, valamint a kulturmunka hiányában a szövetkezet a III. negyedévi tartományközi versenyben a második helyről az átadik helyre esett vissza.

A résztvevők indokoltan találták a hírlapot és egyöntetűen ígéretet tettek arra, hogy sürgősen felszámolják ezt a hiányosságukat.

Debreceni András,

a dési fűrészipari szövetkezet dolgozója

Rázmán Albert szakmunkás lett

Egyenletes, mély bugás tölti be a kolozsvári „Libertatea” butorgyár hatalmas géptermét. Minden gép mellett munkaruhás, feszülten figyelő ember. A mesterek ide-oda járnak, figyelik a gépeket. Méréseikkel az elkészített darabokat mérik. Milliméternyi pontosságnak kell lennie valamennyinek. Szép, tartós, erős típusbutor lesz ezekből a különös formájú fadarabokból.

Itt járkal embertől-emberig, géptől-gépig Orbán Gyula, az üzem munkásemmel kiténtett élmunkása is. Mester, aki a gépek minden rezzenését, minden kis csavarját ismeri. De ismeri az embereket is.

Volt a gyárban egy segédmunkás. Csöndes, hallgatag ember: Rázmán Albert. Külsőleg éppen az ellentéte az erős, energikus, magabiztos Orbán Gyulának, akinek hangjában, kezének szorításában is érezni az új ember bizakodását, öntudatát. Rázmán másféle. Már nem egészen fiatal. Felesége, két gyermeke van s a felszabadulásig embertelen körülmények között élt. Világéletében nehéz munkát végzett.

Munkatársai feiffgyeltek a szótlan, szorgalmas Rázmán Albertre. Látták, hogy sohasem hiányzik, nem késik egyetlen

másodpercet sem. Látták, hogy lelkiismeretes, jó munkás. Segítség akart adni, mert tudták, hogy még mindig nincs elég önbizalma. Pedig az az ember, aki kis segítséggel jó szakmunkássá, új emberré válhat. Multja azonban még mindig mázsás sullyal nehezített rá. Nem hitt a saját erejében. Ezen segített az üzemi párt-szervezeti irodában történt megbeszélés után Orbán Gyula.

Egy napon Horváth Ödön szakmunkás szabadságra ment. Gyalugépe üresen maradt. Orbán nézte a néma gépet és közben a hallgatag embert. Rázmánt figyelte, aki anyaggal rakott kézikocsijával éppen elhaladt mellette. Megszólította:

— Mit szólnál hozzá elvtárs, ha odaállítanálak a gyalugép mellé?

Rázmán megállt, kissé megijedt, megsimogatta fekete bajuszát és félénken mondta:

— Gondolod Orbán elvtárs, hogy gép mellett dolgozhatnék?

Orbán bátorítón nézett a szemébe. — Nem gondolom, tudom. Megfigyeltelek, kézügyes-séged, jó fejed van. Csak az önbizalmad hiányzik. De én vállalom, hogy itt a munkahelyen, a Kotleár-féle szovjet módszer szerint szakmunkássá képezlek.

Rázmánra úgy hatottak Orbán Gyula szavai, mintha valami váratlan, ragyogó fény-sugár lobbant volna fel előtte. S ez a fény új, szebb jövő útját világította meg. Hiszen még nem öreg ember! Szakmunkás, talán élmunkás is lehet. Eddig ő is mint sokan mások, inkább a segédmunkási teendőket végezte a gyárban, minthogy gépnél dolgozzék. Félt a géptől. De most nekivág!

Másnap a gép mellé állt. A szive úgy dobogott, mintha az üzem összes kalapácsai az ő mellében döngének. Orbán Gyula melléje lépett és magyarázott. Ugy, ahogyan azt a szovjet emberektől tanulta. Hangja szelíd volt és türelmes. Rázmán keze remegett, a gép visszalendülve meg is ütötte kissé. Elkapta, ezentúl jobban vigyázott. Már nem fél a géptől. A gép zugott, dolgozott. Rázmán úgy érezte, hogy ez életének a legszebb napja.

Ma már a szalagrendszerű gyárban minden gép kezelését érti. De Rázmán Albert nem elégszik meg ennyivel sem. Szakmai tanfolyamra iratkozik, hogy sokoldalú szakmunkás lehessen, aki majd új, öntudatos emberré válik.

Kászoni Kata

Egy kutyaharapás és a szervezatlenség

A kutyaharapást, — akármit is mond a közmondás — szőrivel nem lehet gyógyítani. Kutyaszőr helyett orvos kell, kótszer, veszettség elleni szérum — röviden: orvosi segély. Ezt a segélyt általában a Pasteur-intézetben kapják meg a rászorulóknak. Csak általában, mert Kolozsváron ahol van Pasteur-intézet, nincs így. Szerfölött bonyolult, hosszadalmas dolog, amíg Kolozsváron beoltanak valakit.

K. M. Badescu-utca 9 szám alatti lakost október 26-án, pénteken reggel 7 óra tájban megharapta egy kutya. Az állat csunya, vérző sebet ejtett.

K. M. elindult. Felment a Pasteur-intézetbe. (A Badescu-utca a Pasteur-intézetig testvérek között is két kilométer távolság van.) A Pasteur-intézetben K. M.-nek azt mondták, hogy ott csak központ van, nem rendelnek, de menjen fel a Grăia-utca végébe, a volt Cosmota-sanatóriumba, vagy az állomás mellé, a járványkórházba. Ott majd bekötik a kezét és be is oltják.

K. M. felment a Grăia-utca végébe. A távolság megint vagy három kilométer. A volt sanatórium kapuja mellett nagy tábla hirdeti, hogy ott van a Kolozsvár városi

néptanács egészségügyi osztályának veszettség elleni orvosi rendelője. Ez nem igaz. Csak a tábla van ott, s a kapu mögötti üres épületek. Orvosi rendelő nincs. K. M. tovább folytatta útját, le a járványkórházba. (Ujabb 2 kilométer). A járványkórházban azt mondták, hogy ők nagyon szívesen adnak oltást, előzőleg azonban K. M. menjen el a Horea-ut 37 szám alá, ott van a veszettség elleni rendelő. (Ismét 2 kilométer.) A Horea-ut 37 számú ház falán alig olvasható kicsike tábla van, ugyanezzel a szöveggel, mint a Grăia-utcaiban. Itt is csak tábla van, mert az épületben nyoma sincs orvosi rendelőnek. Az elkanyagolt telek rozoga házában egy fiuinternátus van.

K. M. fogta magát és az eddigi közel 9 kilométeres kálvária után felment a városi főorvosi hivatalhoz. (További másfél kilométer). K. M. ott megkérdezte, hogy ha valakit megharap egy kutya, hol részesül első segélyben, s hol kap oltást. Azt a választ kapta, hogy a Horea-ut 37 szám alatt. De mindjárt kiderült az is, hogy hiába megy le oda, mert a Horea-ut 37 szám alatt semmiféle rendelő nincs. Azért nincs, mert a „Technofrig” vállalat szakmai iskolája kénysszerű helyzetében már egy

hete önkényesen kitélepitette az orvosi rendelőt, s a helyiségekben bentlakást rendezett be. A főorvosi hivatalban azonban azt mondták K. M.-nek, hogy nyugodtan menjen le a járványkórházba, telefonálnak oda, hogy adjanak neki oltást. K. M. viszont a járványkórházba s ott (a telefonbeszélgetés után) vilájtán be kapták a kezét és beoltották. (A főorvosi hivataltól a járványkórházig úgy két és fél kilométernyi út van). Mire K. M. hazakerült (a járványkórháztól a Badescu-utcaig, további 3 kilométer) 16 kilométeres utat járt végig.

A kutyaharapás, amíg csak kutyák vannak a világon, nem ritka dolog. Így K. M.-el együtt mások is végigjárták ezt az utat. Közöttük egy Nagybanjáról hozott másfél éves kisgyermeket kellett végigcipelni egyik helyről a másikra, akik az arcán harapott meg egy kutya. Rendjén van ez így? Nyilván nem! Ha már a Pasteur-intézetben jólműködő orvosi szolgáltatót felosztatták, létesítsenek egy annál is jobbat, valamelyik poliklinikán, vagy másutt. Egy pillanatig se tájékozódjék tovább az illetékes egészségügyi hatóságok ezt a lehetetlen helyzetet.

sz. gy.

A tordai „Aprozar” a város téli ellátásának biztosításáért

TORDA. — (Tudósítónktól.) A tordai „Aprozar” állami kereskedelmi vállalat vezetősége November 7. tiszteletére tett munkavállalását, a lakosság téli zöldségellátásának biztosítására, már nagyrészen teljesítette. A zöldségbeszerzés és szétosztás tervét 10 százalékkal, a terménybegyűjtési tervét is nagy százalékkal túlhaladta.

Elsősorban az internátusok és kávéházak téli ellátását biztosította az „Aprozar”. Az előzetesen kötött szerződések alapján október 25-ig közel 60 vagon krumpilt és 46 ezer kiló hagymát adott át az internátusok és kávéházak részére. A többi zöldségfélék átadását 70 százalékkal teljesítette, több mint 6000 kiló savanyúságot is leszállított. A szocialista szektorban önálló gazdasággal rendelkező kávéházak tavaszi vető-

mag szükségletének biztosítására 12 vagon gúl-baba és rózsakrumpilt, három vagon vöröshagymát raktároztak el az „Aprozar” pincéibe.

Az „Aprozar” vezetősége gondoskodik a városi lakosság téli zöldségszükségletének beszerzéséről is. Ennek érdekében már eddig több vagon krumpilt és hagymát raktározott el. A különböző zöldségfélék tárolása most van folyamatban.

Az „Aprozar” vezetősége és munkakollektívája nagy segítséget kap a városi és községi néptanácsoktól. A városi néptanács 8 pincét és 2 teherautót bocsátott az „Aprozar” rendelkezésére. Ezáltal a dolgozók jobb működésü árúhoz jutnak.

A tordai „Aprozar” megerősítette a kapcsolatot a rajoni Szövetkezetek Szövetségével,

ami annál is inkább szükségesé vált, mert eddig ennek hiányában nehézségekbe ütközött a szerződéses termények szállítása. Sinfalván és Várfalván például nagymennyiségű zöldség vált használhatatlanná, mert szállítóeszközök hiányában nem tudták idejében elraktározni a zöldséget. Ebből tanulva, tervszerűsítették a szállítást. A jól megszervezett munka következtében az „Aprozar” munkakollektívája vállalatához híven 60 ezer lejt takarított meg a leszállított árucikkek szállítása alkalmával.

Mindeztideig nem sikerült azonban a piac fizetkedést maradéktalanul letörni. Az „Aprozar” vezetőségének a városi néptanáccsal karöltve, fokozni kell a szabad piac ellenőrzését.

N. M.

Színház — Mozi — Opera

ÁLLAMI MAGYAR OPERA:
November 1-én, csütörtökön este 8 órakor: *Bahcsiszárjai szokókat*,
November 4-én, vasárnap este 8 órakor: *Hunyadi László*.

ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ:
Szerdán, október 31-én este 8 órakor: *A második arcvonal mögött*. (Huszonkettődszer.)
Pénteken, november 2-án, este 8 órakor: *Vassá Zseleznova*. (Negyvenegedszer.)

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI BAB-SZÍNHÁZ MŰSORA:
November 1-én, csütörtökön délután 11 órakor: *Terüli táska*.
November 3-án, szombaton délután 3 órakor: *Terüli táska*.
November 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor: *Terüli táska*.

MOZI

HALADÁS MOZGÓ (vlt Capitol): Szovjet filmműnnepey keretében: *Donyci bányászok*. Magyarul beszélő színes film.

MUNKAS MOZGÓ: *Hétfejű sárkány*. (Magyar felirattal.) Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

NEPMOZGÓ (Poplar): *Unnepnap*. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: *Hét-napi mese*. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

„AUGUSTUS 23” MOZGÓ (vlt Uránia): *6 órával a háború után*. Csütörtökön, pénteken délelőtt 10 órakor, vasárnap délelőtt 9 és 11 órakor matiné.

MAXIM GORKIJ MOZGÓ: *Boldog találkozás*. Szovjet film. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

UJ IDŐK MOZGÓ: Október 20-tól november 4-ig: *Hiradó — A két szén — Ossi vetés a gasdag betakarítás után — Az 1848-as forradalom (francia) — A medve farka* (színes rajzfilm).

Ujtsa meg előfizetését

az 1952. évre a

szovjet lapokra és folyóiratokra

Előfizethetők: „CENTRUL DE DIFUZARE A PRESEI”-nél Kolozsvárt, Szabadság-tér 30 szám alatt, valamint a „CARTEA RUSA” — „OROSZ KÖNYV” és „LIBRARIA NOASTRĂ” a „MI KÖNYVESBOLTUNK” könyvkereskedésekben.

Közlemények

VÁRHATO IDŐJÁRÁS. A szép, száraz idő tovább tart. Mérsékelt délkeleti szél. Éjszakai fagyok. A nappali hőmérséklet 10 fok körül lesz. Kolozsváron kedden hajnalban —6 fok, délben +10 fok volt, a légnymás 774 mm, alig változik.

A VÁROSI NÉPTANÁCS kereskedelmi ügyosztálya közli, hogy október 30-án az élelmiszerjegyekre megkezdtek a szeptemberi cukoradag osztását. Kolozsváron csak a városi néptanács kereskedelmi ügyosztálya által kiadott élelmiszerjegyekre lehet kiváltani cukrot.

vagy lakáscsere. Címeket Gheorghiu Margareta címre. Főposta, Kolozsvár, Dózsa György-utca. — ELADÓ fehér szobabutor, fotel, szekrények, asztal kárpitozott székekkel. Molotov-utca 28 szám, Braunné. — ELVESZETTÉM szemüvegemet központban htfém dében. Megtalálójára 1000 lejt kap. Prof. Crăncianu, Caluzritelor-utca 26 szám.

ÖRÖKLAKASOK

központban, azonkívül beköltözhető családi házak sürgősen eladó. GÖRÖG ingatlanközvetítő, Molotov-utca 1 szám.

FELVESZÜNK AZONNAL

Diesel-motor- és autógépészeket. JELENTKEZNI a S.T.U.C.-nál, Kolozsvár, Marx Károly-utca 69. szám.

SÜRGŐSEN ELADÓK

CSALÁDI KERTES HÁZAK, parcellák, öröklakások VICTORIA ingatlan-iroda, Dózsa György-utca 16 szám, emelet. DOMBRADYNÁL

S P O R T

A SZOVJET SPORTOLÓK NAGY SIKERE A NÉPI DEMOKRÁCIÁKBAN

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 34. évfordulójára November 7. tiszteletére a népi demokráciákban mindenütt nagy sportünnepeket rendeznek a szovjet sportolók részvételével. Bukarestben a Dinamo sportparkjában nagy ünnepségek között kezdődtek meg kedden délután a RNK—Szovjetunió kerékpáros és birkózó válogatott küzdelmei. Szófiában 30 ezer néző előtt a Sztálinói

Sahtyor labdarugó csapata 2:1 arányban győzött a város szakszervezeti válogatottja ellen. Varsóba a Lengyel Testnevelési és Sportbizottság meghívására szovjet súlyemelők érkeztek. Ugyancsak Varsóban szerepelt tegnap délután a Tbiliszi Dinamo labdarugó csapata, amelynek első mérkőzése 1:1 arányban döntetlenül végződött. Berlinben a moszkvai VVSz jégkorong-csapata szerepel a közeli napokban.

AZ USZÓ-KERÜLET

November 7. tiszteletére versenybírói és játékvezetői tanfolyamot nyit. Ez a tanfolyam november 2-án kezdődik és december 21-én fejeződik be, melyet hotenként egyszer, pénteken este 8 órakor a Bob-utcai iskolában tartanak meg. Az uszói bizottság felhívja mindazokat, akik részt akarnak venni ezen a versenybírói és játékvezető tanfolyamon, hogy október 31-ig jelentkezzenek a városi Testnevelési és Sportbizottságnál.

A KOLOZSVÁRI VASAS

Ifjusági labdarugó csapata az országos bajnokságok nyolcas döntőjében újabb sikert ért el. Nagyváradon elért győzelme után vasárnap Marosvásárhelyen 1:0 (1:0) arányban győzött a helyi Lokomotiva ellen és ezzel a győzelmeivel bekerült a negyes elődöntőbe, ahol a Haladás (Tg. Jiu) lesz az ellenfele.

Világosság

Felolva szerkesztő: LAZAR JÓZSEF Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. Kiadóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19—12.